

عنوان مقاله:

آزمون مدل ساختاری روابط وجدان و تعامل مادر-کودک؛ بررسی نقش واسطه‌ای کنترل تلاش‌مند در کودکان پیش‌دبستان

محل انتشار:

دوفصلنامه شناخت اجتماعی، دوره 7، شماره 2 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسندگان:

پروین کدیور - استاد گروه روان‌شناسی، دانشگاه خوارزمی

غلامرضا صرامی - استادیار گروه روان‌شناسی، دانشگاه خوارزمی

زهرا اشعری - دانشجوی دکتری روان‌شناسی، دانشگاه خوارزمی

خلاصه مقاله:

مقدمه: این پژوهش به آزمون مدلی در رابطه با رشد وجدان در اوان کودکی می‌پردازد. چگونگی ارتباط دو مبنای رشدی محیط تربیتی و ویژگی‌های سرشتی کودک در رشد وجدان اخلاقی او همواره مورد مطالعه پژوهشگران بوده است. در این مقاله برای بررسی ارتباط میان عوامل درونی و محیطی در رشد اخلاقی کودک، نقش متغیر کنترل تلاش‌مند در رابطه تعامل مادر کودک و رفتار سازگار با قانون و همدلی که دو جنبه از وجدان هستند، بررسی می‌شود. روش: بدین منظور ۵۱۵ کودک پیش‌دبستانی، به طور تصادفی انتخاب شدند و مادران آن‌ها پرسشنامه‌های مربوط به هر سه متغیر را پاسخ دادند. با استفاده از روش تحلیل مسیر برای دو متغیر وابسته همدلی و رفتار سازگار با قانون و زیرمقیاس‌های تعامل مادر کودک شامل نزدیکی (تعامل مثبت)، وابستگی و تعارض و زیرمقیاس‌های کنترل تلاش‌مند، شامل بازداری درونی، تمرکز توجه، خوشایندی محرک‌ها و حساسیت ادراکی، اثرگذاری تعامل مادر کودک بر ابعاد وجدان در ۲۴ مسیر بررسی شد. شاخص‌های برازش در همه مسیرهای پیشنهادی مدل، به جز یک مورد، معنادار و مناسب بود. یافته‌ها: در مجموع، نتایج آزمون مدل، نشان می‌دهد که تعامل مثبت مادر کودک با واسطه کنترل تلاش‌مند بر همدلی و رفتار سازگار با قانون در سن پیش‌دبستان تاثیر دارد. همچنین نتایج پژوهش، فقدان نقش واسطه‌ای کنترل تلاش‌مند کودک را در رابطه مولفه وابستگی مادر کودک بر رفتار سازگار با قانون کودک نشان می‌دهد. نتیجه‌گیری: این پژوهش، نقش و اهمیت عاملیت، به ویژه کنترل تلاش‌مند را در سن پیش‌دبستان، برای نتیجه‌بخش بودن تعامل مثبت با مادر در درونی‌سازی ارزش‌های اخلاقی نشان داد.

کلمات کلیدی:

وجدان، همدلی، رفتار سازگار با قانون، تعامل مادر کودک، عاملیت، کنترل تلاش‌مند، پیش‌دبستان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1571873>

